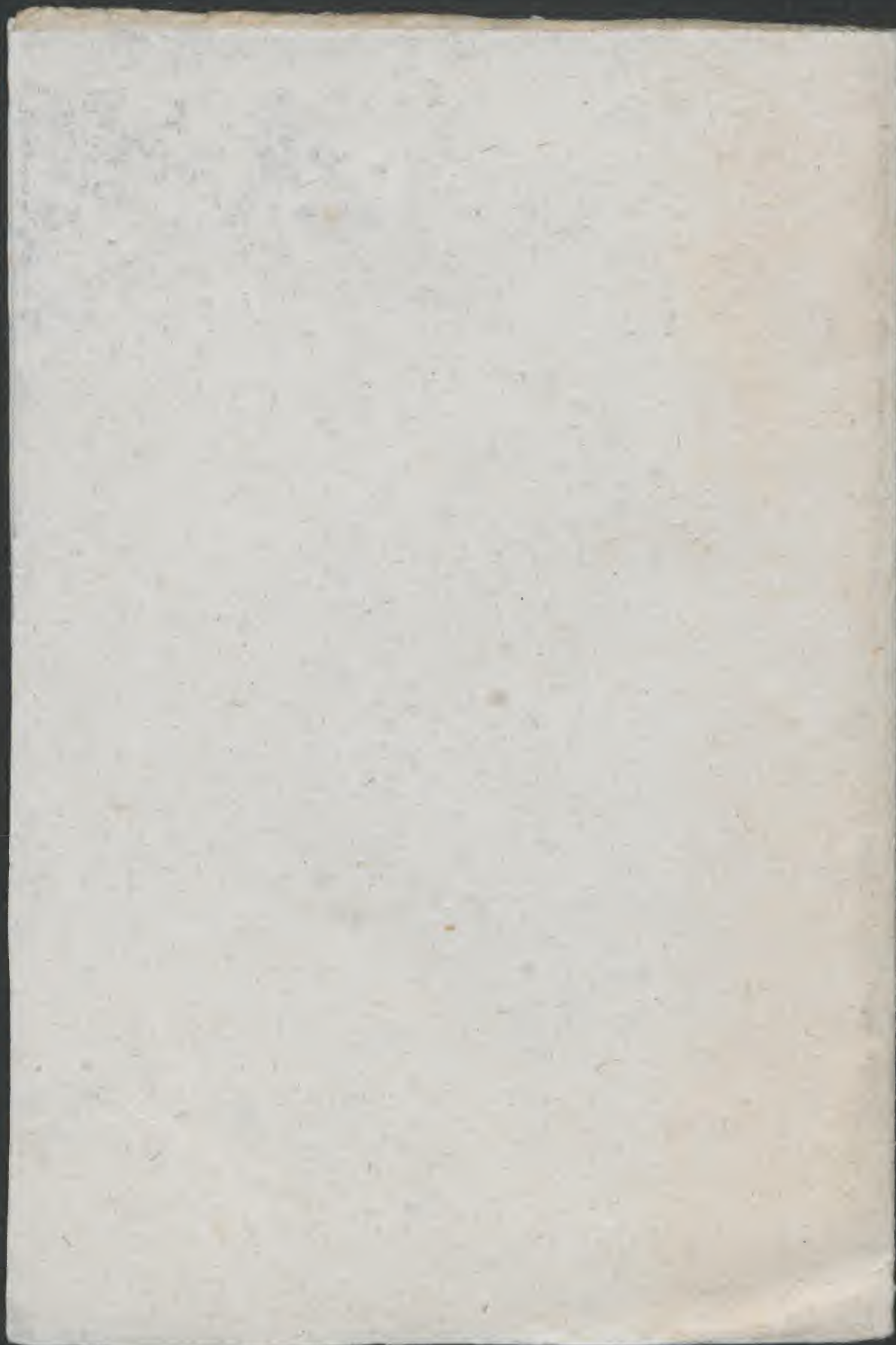
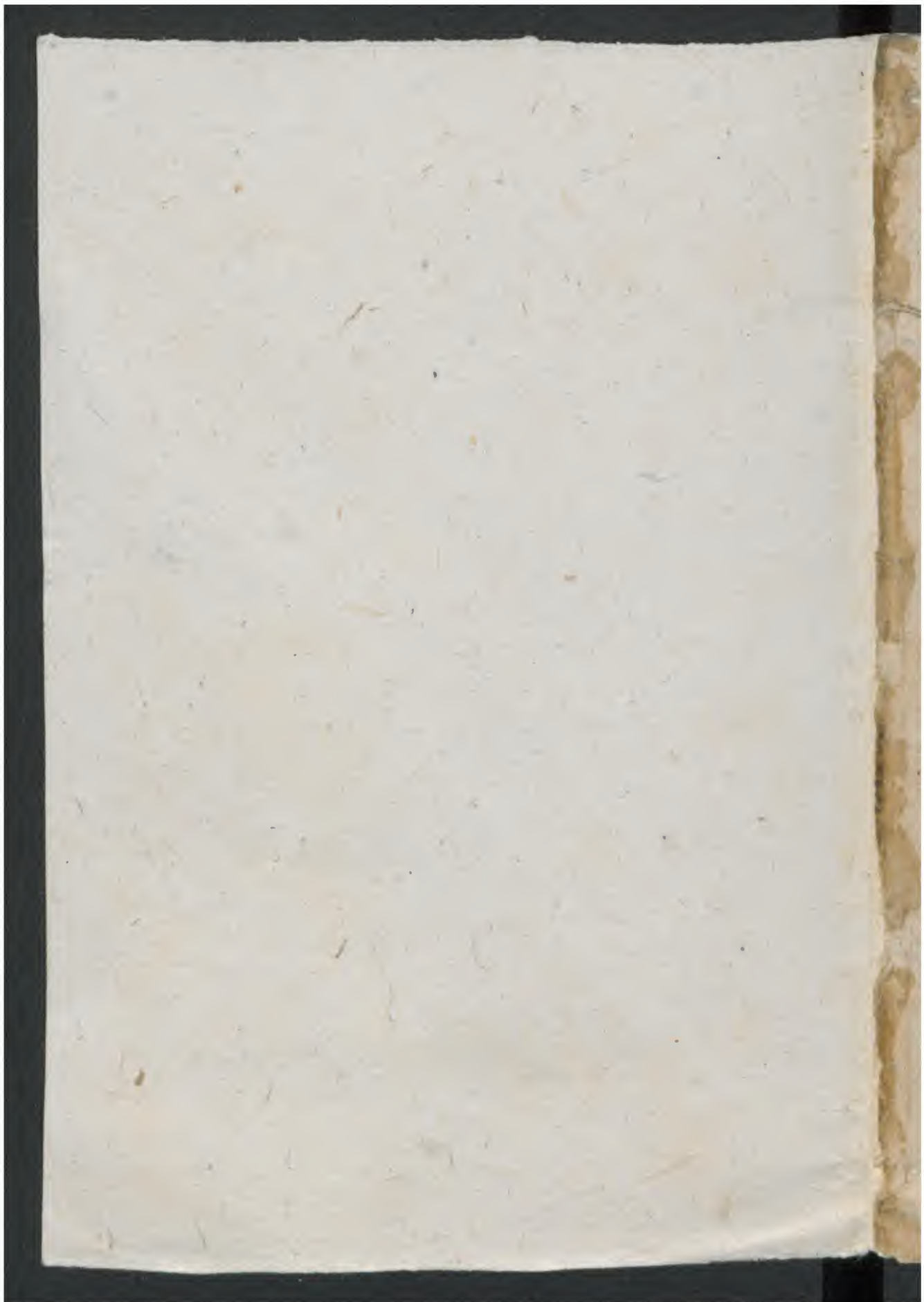

PAMFLET

979

Maerachtighe
Nieuwe tijdinghe

en clare beschrijvinge van die groo-
te en schoone Victorie / die Godt almachtich verleende
heeft desen Nederlandschen vereenschden Provinciën
dese loopende Maent Januarij / Anno. 1 6 7 2.

In Brabande / soo binnen Tuerhout als
daer omrent. En dit is geschiet den
xxij. ende den xxv. dach
Januarij.

979

^{30 psalm. 118.}
Looft den Heere mijn Ziele / en vergeet niet wat hy
my gheets ghedaen heeft.

Verzucht tot Amsterdam / by Pieter Geraerts
Woonende ont Linsbaensdijck. Anno 1 6 7 2.

21

Beminde Leser.

Alsoomen die wonderbaerlijcke wercken des
almachtigen Godts tot zijnes hoogen naem
Heerlijckheyt ende Eere ouer al met Dank-
segginghe verkondighen ende openbaren /
Soo en hebbe ick niet kunnen na laten int Licht te
brenghen / het schoone Victoriens Succes / dwelck
hem ghelieft heeft desen Nederlantischen vereenich-
den Provincien ghenadelijck te verleenen dooz den
victorieusen Vorst en Heere Graue Mauritzio van
Nassouwen / etc. Op den xxiij. Januarij / 1597.
Over haren vanden / soo Duptschen / Walen / en
Spaeng-jaerden / en oock Italianen / hebbende hun
den strick en het Nette ouer t' Hoofst gheworpen / het
welcke sy den voorszeyden Provincien bereypt had-
den.

Ghemerckt sy hun in grooten
ghetale vergadert hadden tot Tueren-hout
in de Kempen / omme te verwachten eenen
Vorst / met ineyninghe van die selue Provincien
dooz middelen van dien ouer het Ijs te bespringhen
en te vernielen / en als bloethonden (nae haer oude
ghewoonten) te verscheuren. Doch de ghenadige
Godt die heeft hun den Vorst toe ghesonden / maer
niet alsoo als wel hare ineyninghe was / Doch den
Vorst Graue Mauritzius van Nassouwen / die sel-
uighe die is hun onter kommen.

Die welcke op den xxiij. Januarij / Anno 1597.
met een drel Ruyters en Voet-bolck na Zabande
inne ghetrocken zijnde / is met grooter spoedicheyt
en moeyte in den seluen daghe des Xuonts gheari-
beert tot Haueng.

Des anderen daegho seer vroech/soo is die Edelse
Heer Graef Mauritz met grooter haest van daer
hoorts op ghetrocken tot by Turnhout.

Doch den Vpandt het sels de vernomen hebben
de dat zijn Excellencie seer sterckelijck met vele Rup-
ters en kerckhs volck voozhanden was en hunliede
seer na by was/soo hebben sy hun van stonden aen
altesamen seer haestelijck in Slaechhoorden ghestelt/
soo Gyntrix en Doervolck/ en hebben hun seer day-
perlijck ter weers ghestelt soo met vechten/ slaen en
scharmutseren/ het welcke een langhe tijt ghedurt
heeft/ en daer na also den Vpant merckende dat den
Slaech aen hun zijde verlore was/so heeft de Vpant
zijn verterck ghenomen/ en hem alsoo begheven op
den werck na Derentale.

Den welcken zijne Excellencie den Vpandt niet en
heeft willen verlaten/maer zijn vrome voo.nemen
alende op Godt almachtich steunende/ heeft den
Vpandt seer vromelijck met eer vort verhocht.

En is ouer suker terstondt met de Cavallerie op
den Vpandt ghevallen/ghemerckt het Doetvolck
door het langh duyende Marcheren/soo stercke-
lijck niet aen volghen en konden.

So en heeft niet te min het selue Doetvolck daer
en tusschen haer volerste Druop en vermogen ghe-
daen int Marcheren.

En den Vpandt (die welcke vijf Compaignien
Cavallerie hadde) achterhaelt hebbende/ en op den
seluen ghevallen zijnde: Is hy van d' meeste deel
van zijne Cavallerie ghehandoneert/ En na dien sy
eenighen tijt hadden: Beslente ghetoocht/ en den
Vpant is also ten laetsien seer Notabel in de Vlucht
gheslagen.

Al ware van den Vpant doot zijn ghebleuen wel
achtichten hondert Mannen. En oock noch daer en
houen soo is den Graue van Waras/ broeder van

Warrabon/ den Welt-ouerste / ende heeft anderen
van den principaelsten/ noch ter tijt niet al bekend.

Doorder soo zijnder noch wel vijfhonderd ghe-
vangen/ ende daer onder verscheppen van quali-
teyte/ doch midts der verfsicheyt van der sacken/
noch onbekent.

In desen Nederlaghe zijn van den Opandt ghe-
kregen Acht en dertich Wendelen/ en een Coninc
Alpiers/ en die seluighe alsoo binnen Breeda ghe-
bracht.

Die Geste bouen die booschreuen Dooden ende
ghevangenen ghedebalizeret ende verstrout.

Den xij. January / hebben moeten verhuysen
die van de Castele van Turnhout / hebbende hiert
op ghegeuen met Appointementen.

O HEEre Godt almachtich / hoe groot zijn uwe
wonder wercken? Hoe groot zijn uwe weldade
ende ghenade.

De stricken waren ons gheleydt/ het wyest boos-
nemen der Opanden was om ons te vercluden/ het
selue van allen kanten poogende/ gheluck dat oock
onder meer anderen is onlanc gheblechen binnen
der Deere in de Oplande van Zelandt/ Walcheren/
al waer een Schoise Baroen zijn verzaderge heeft
meenen aen te richten/ ende van dier zijde oock den
Opandt in Landt te brengen/ waer door groots
Ellendicheyt den Lande soude ouer gekomen heb-
ben/ diwelck uwe Goddelicke ghenade niet en heeft
toe ghelaten/ maer die verzaderge ontdeckt zijnde/
heeft den Verzader zijnen Loon gheuegen / open-
baerlyck metter doot ghestraff zijnde.

Van ghelijcken hebt oock tot deser stonden den
Opanden hare beschaemtheit op den kop laten ro-
men. So dat wy niet en Conincklijcken Propheet
David wel moghen segghen: Psalm. 124. Soo de
Deere

Heere niet by ons en ware / wanneer de menschen
hun teghen ons setten / soo verslonden sy ons leuen
dich wannere haren Toorn ouer ons vergimde.

Ghelooft sy de HEEre dat hy ons niet en gheeft
ten Booue in haren tanden / maer hare stricken ver-
scheurt / Ja seluer hen op den Kop worpt / laet ons
derhaluen des Heeren grootdadicheydt ouer al met
dancksegginghe en Lof sanghen verbruyden / ende
zijne Goddelijcke ghenade niet misbruycken / maer
nemende beneydens zijne goedertierenheyt altydts
voor ooghen / dat hy oock rechtveerdich is / ende dat
zinnen onistrecken Toorn is als een verslindende
Dier / trachten niet alder vlijt ons alsoo aen te stel-
len / dat wy de selue zijne genade mogen behouden /
en zijnen Vrede ghenieten / tegens den welken gee-
ne menschelijcke macht iets vermacht / en den wel-
ken alle zegheninge is toebegheende / die Godt den
kinderen Israels heeft toe geseyt : Dat hy hun den
Regen soude geuen tot haerder tijt / Landt en Woo-
nen hare vruchten voort bruyghen / dat sy broots
planten souden hebben / zeeken in den Lande woo-
nen en slapen / en niemant hen verschycken / noch
gheen zweert voort haer Landt gaen / midtsgaders
de quade Dieren wt den Lande nemen / dat sy hare
vanden souden jaghen / ende de selue hare vanden
voort hen in t'zweert vallen / dat Godt zijne woo-
ninghe onder hen soude hebben / ende zijn Ziele hen
niet en soude verwerpen / doch onder hen wandelen
en haren Godt zijn / en sy zijn volck. Maer wanneer
de selue vrede des Heeren ons verlaet / soo wilt hy
ons versoccken niet verschycken / niet siechten / Mi-
serien ende Ellendicheden / te vergheefs sullen wy
zaepen / en den vanden saert verslinden / wilt de Ma-
ledicte ouer ons bruyghen / daer mede hy den kinde-
ren Israels is bruyghende / dat hy zijn Aensicht te-
gens hen setten wilt / en sy voort hare vanden ghe-
slagen

Klagen worden/ ende die hen haten: ouer hen heer-
schappijē krigghen souden/ Ja blieden als hen nie-
mant en jaecht / een Wraeck zweert ouer hen bren-
ghen/ en oft sy schoon hen in stercke Steden beghe-
uen/ soo wilt hy noch die Pestilencie onder hen sen-
den/ en hen doch in harer Wpanden handen leueren
den boozraet des Woots verderuē/ datmen t'bzoot
met ghewichte sal wt wegghen/ en als zijt Eten soo
en sullen sy niet verzadicht worden/ en dat Lande
verwoest maecten/ de Steden verstooren/ ende het
volck verstroyen/ dat sy onder den bzeinden ver-
gaen/ en der Wpanden landt hen verfluide/ ende die
ouerbliuende in hare mis daet versmachten/ en al-
le andere vermaledijdinghe breeder waghedrukt/
Leuit.26. en Deuterno.28.

Aldus O Heere wilt ons brenghen in uwe wegen
en waerhept/ op dat niet onsen/ maer uwen wil-
le geschiede also hier op der Aerden gelijck in ders
hemel/ en dien volghende uwes Wreeds en Zeghe-
ninghs moghen deelachtich wesen/ Dwelck ons
gunne uwe Godelijche ghenade. O ewighe
almachtighe Godt / wien is het Rijck / de
Macht en de Heerlijckheyt in
der Eeuwicheyt / Amen.

(..)

if 3 2 3 3.

